

Informacja
w sprawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach
oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw ma na celu:

- 1) wdrożenie do polskiego prawa przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz uchylenia dyrektywy Rady 2009/50/WE (Dz. Urz. UE L 382/1 z 28.10.2021, str. 1), zwanej dalej „dyrektywą 2021/1883”;
- 2) wdrożenie wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 12 listopada 2018 r. w sprawie C-233/18 Zubair Haqbin przeciwko Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers, z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie C-422/21 Ministero dell’Interno przeciwko T.O., z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie C-710/19 G. M. A. przeciwko État belge, z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie C-279/20 Bundesrepublik Deutschland przeciwko X.C., z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie C-459/20 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid oraz z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie C-560/20 Landeshauptmann von Wien.

Implementacja dyrektywy 2021/1883 do polskiego porządku prawnego polega na przyjęciu rozwiązań prawnych regulujących kwestie wjazdu, praw oraz udzielania zezwoleń pobytowych obywatelom państw trzecich do celów zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji – Niebieskiej Karty UE, a także określeniu warunków wjazdu i pobytu oraz prawa członków ich rodzin. Ponadto implementacja powyżej dyrektywy ma na celu uregulowanie kwestii związanych z możliwością skorzystania przez posiadacza Niebieskiej Karty UE z mobilności krótkoterminowej oraz mobilności długoterminowej w innym państwie członkowskim UE niż państwo, które jako pierwsze przyznało Niebieską Kartę UE, oraz kwestii pobytu w innym państwie członkowskim członków rodziny posiadaczy Niebieskiej Karty UE korzystających z mobilności.

W związku z powyższym w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach:

- 1) dodano nowe definicje oraz zmodyfikowano istniejące, tj. zmieniono definicję „wyższych kwalifikacji zawodowych” tak, aby objęła ona zarówno kwalifikacje uzyskane w wyniku ukończenia studiów wyższych (pojęcie używane jest już w obowiązujących przepisach

ustawy), jak również kwalifikacje uzyskane w wyniku doświadczenia zawodowego. Jednocześnie zdefiniowano pojęcie „kwalifikacji uzyskanych w wyniku doświadczenia zawodowego”, odnosząc je do doświadczenia zawodowego na poziomie porównywalnym z poziomem kwalifikacji uzyskanych po ukończeniu studiów wyższych odpowiednio przez okres 3 lat – gdy cudzoziemiec wykonuje zawód określony w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 138a ustawy albo 5 lat – gdy cudzoziemiec wykonuje inny zawód niż określony we wskazanym rozporządzeniu. Wprowadzono również definicję „mobilności długoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE”, przez którą należy rozumieć mobilność posiadacza dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1030/2002, z adnotacją „Niebieska Karta UE”, przez okres przekraczający 90 dni w danym państwie członkowskim Unii Europejskiej oraz definicję „mobilności krótkoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE” przez którą należy rozumieć mobilność posiadacza dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1030/2002, z adnotacją „Niebieska Karta UE” lub z adnotacją „Były posiadacz Niebieskiej Karty UE”, przez okres nieprzekraczający 90 dni w dowolnym okresie liczącym 180 dni w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej w celu wykonywania działalności zawodowej; a także zdefiniowano „działalność zawodową” (dział I ustawy);

- 2) dodano nowe zadania dla Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców jako krajowego punktu kontaktowego na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji; nowe uregulowania prawne będą dotyczyły przede wszystkim kwestii korzystania przez posiadaczy Niebieskiej Karty UE z mobilności długoterminowej oraz nowych obowiązków sprawozdawczych nałożonych na Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby Komisji Europejskiej (dział II ustawy);
- 3) wprowadzono rozwiązania pozwalające posiadaczom Niebieskiej Karty UE na skorzystanie z mobilności krótkoterminowej przewidzianej przepisami dyrektywy 2021/1883 oraz powrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po skorzystaniu z dopuszczalnych form mobilności posiadacza Niebieskiej Karty UE w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej (dział III ustawy);
- 4) wprowadzono nowy rodzaj zezwolenia, tj. zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE, uregulowano procedurę jego udzielania oraz wskazano przesłanki odmowy jego udzielenia. Uprawnionym do ubiegania się o zezwolenie jest cudzoziemiec, którego celem pobytu na terytorium RP

będzie wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Cudzoziemiec będzie obowiązany wykazać, że zawarł na okres co najmniej 6 miesięcy umowę o pracę, umowę o pracę nakładczą, umowę cywilnoprawną, na podstawie której wykonuje pracę, świadczy usługi lub pozostaje w stosunku służbowym, posiada formalne kwalifikacje w przypadku zamiaru wykonywania pracy w zawodzie regulowanym, Niebieską Kartę UE wydaną przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, a także ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto warunkiem udzielenia tego zezwolenia jest uzyskiwanie wynagrodzenia na poziomie analogicznym dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Zmianie ulega także zakres danych zamieszczanych w załączniku do wniosku w przypadku ubiegania się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Załącznik ten będzie składany także w przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE. Nowelizacją objęte zostały również przepisy dotyczące zezwoleń na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną. Przewidziano możliwość ubiegania się o zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną przez członków rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE. Uzyskanie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną nie jest uzależnione w tym przypadku od posiadania przez cudzoziemca źródła stabilnego i regularnego dochodu oraz zapewnionego miejsca zamieszkania na terytorium RP; konieczne jest natomiast posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego (dział V ustawy);

- 5) wprowadzono specjalne rozwiązania pozwalające na udzielanie zezwolenia na pobyt stały i zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE na preferencyjnych zasadach posiadaczom Niebieskiej Karty UE. Na potrzeby udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE cudzoziemcowi zaliczany będzie pobyt w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej na podstawie Niebieskiej Karty UE (dział VI ustawy);
- 6) dodano podstawę prawną do zamieszczania na karcie pobytu adnotacji: „Niebieska Karta UE”, „ochrona międzynarodowa” (ze wskazaniem państwa członkowskiego Unii

Europejskiej, które ją przyznało oraz daty jej przyznania), „Zawód niewymieniony w załączniku I” (w przypadku wykonywania przez cudzoziemca zawodu, który nie został ujęty w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 138a) oraz „Były posiadacz Niebieskiej Karty UE”. Ponadto uzupełniono przepisy o obowiązek konsultacji pomiędzy Polską a innym państwem członkowskim UE w przypadku, gdy wydanie karty pobytu dotyczy cudzoziemca, który uzyskał zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji albo zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE, a jednocześnie jest beneficjentem ochrony międzynarodowej (dział VII ustawy);

- 7) wprowadzono zmiany, które zobowiązują do ustalenia, czy cudzoziemiec, któremu odmówiono w Rzeczypospolitej Polskiej udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji lub zezwolenia na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE albo cofnięto mu jedno z takich zezwoleń, jest nadal beneficjentem ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim, które ją przyznało. Ponadto zmiany uwzględniają sytuację pobytową na terytorium RP cudzoziemca korzystającego na nim z mobilności krótkoterminowej posiadacza Niebieskiej Karty UE. W stosunku do niego nie będzie stosowany przepis przewidujący wydanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu po wykorzystaniu dopuszczalnego okresu pobytu na terytorium państw obszaru Schengen, do którego był uprawniony bez konieczności posiadania wizy (dział VIII ustawy).

Implementacja dyrektywy 2021/1883 do polskiego porządku prawnego wymagała również dokonania odpowiednich zmian w następujących ustawach:

- 1) ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 154);
- 2) ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 688);
- 3) ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287 i 1897);
- 4) ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 551);
- 5) ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2194 oraz z 2024 r. poz. 1615);
- 6) ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323, 858, 1615 i 1871);

- 7) ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 633 i 1688);
- 8) ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 oraz z 2024 r. poz. 1222 i 1757)
- 9) ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 628);
- 10) ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 814, 854 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 129);
- 11) ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334);
- 12) ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576);
- 13) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562, 1635 i 1933);
- 14) ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poza. 89);
- 15) ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, 1871 i 1897);
- 16) ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429 i 2760);
- 17) ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. poz. 858).

Wdrożenie wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wiąże się z koniecznością dokonania zmian w:

- 1) ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z koniecznością wyeliminowania przepisów stanowiących podstawę do pozbawienia świadczeń socjalnych cudzoziemca, który rażąco narusza regulamin pobytu w ośrodku lub zachowuje się agresywnie wobec innych cudzoziemców przebywających w ośrodku lub personelu ośrodka – uchylenie art. 76 i 78 tej ustawy (wyrok TSUE z dnia 12 listopada 2018 r. w sprawie C-233/18 Zubair Haqbin przeciwko Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers);
- 2) ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach:

- a) w związku z koniecznością przesądzenia, że datą, do której należy się odnieść w celu ustalenia, czy dziecko członka rodziny rozdzielonej, który uzyskał status uchodźcy, jest małoletnim dzieckiem (w sytuacji gdy dziecko to osiągnęło pełnoletność przed nadaniem rodzicowi będącemu członkiem rodziny rozdzielonej statusu uchodźcy albo objęcia go ochroną uzupełniającą i przed złożeniem wniosku o łączenie rodziny), jest data złożenia przez rodzica będącego członkiem rodziny rozdzielonej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, pod warunkiem że wniosek o łączenie rodziny złożono w ciągu trzech miesięcy od nadania rodzicowi będącemu członkiem rodziny rozdzielonej statusu uchodźcy – dodanie art. 159 ust. 3b w tej ustawie (wyrok TSUE z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie C-279/20 Bundesrepublik Deutschland przeciwko X.C.),
- b) w związku z koniecznością poszerzenia kręgu osób uznawanych za członka rodziny cudzoziemca, któremu nadano status uchodźcy albo udzielono ochrony uzupełniającej – zmiana brzmienia art. 159 tej ustawy (wyrok TSUE z dnia z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie C-560/20 Landeshauptmann von Wien);
- 3) ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin:
- a) w związku z koniecznością zapewnienia obywatelowi UE przybywającemu w celu poszukiwania pracy rozsądnego terminu, w którym może on przebywać na terytorium RP bez konieczności spełnienia dodatkowych warunków; termin ten powinien biec od momentu, w którym ten obywatel zarejestruje się jako osoba poszukująca pracy. Podczas tego okresu przyjmujące państwo członkowskie może wymagać od osoby poszukującej pracy, aby dostarczyła dowód na to, że poszukuje zatrudnienia, zaś dopiero po upływie tego okresu państwo to może wymagać od osoby poszukującej pracy, żeby wykazała nie tylko, że nadal poszukuje pracy, lecz również że ma rzeczywiste szanse na uzyskanie zatrudnienia – zmiany w art. 15 ust. 1 pkt 2 oraz dodanie ust. 1a w art. 15 tej ustawy (wyrok TSUE z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie C-710/19 G. M. A. przeciwko État belge),
- b) w związku z koniecznością poszerzenia definicji członka rodziny o bezpośredniego wstępnego małoletniego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
- małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe,

- bezpośredni wstępny sprawuje samodzielnie faktyczną opiekę nad tym małoletnim obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
- małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej pozostaje na utrzymaniu bezpośredniego wstępnego - zmiana art. 2 pkt 4 lit.b tej ustawy (wyrok TSUE z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie C-459/20 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid).

Przepis końcowy zawarty w ustawie przewiduje, że ustawa wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.